

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 406/2017-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. augusta 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátkou JUDr. Martinou Gombosovou, Moldavská cesta 6, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 CoPr 3/2016 z 24. mája 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. septembra 2016 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie v záhlaví uvedeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 CoPr 3/2016 z 24. mája 2016.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom konania vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 1 CPr 1/2015, v ktorom sa ako žalobca domáhal určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru, ako aj zaplata náhrady mzdy v sume 528 €. Svoj návrh odôvodnil tým, že uznesením Obecného zastupiteľstva obce [REDACTED] (ďalej len „obecné zastupiteľstvo“) z 29. mája 2014 bol sťažovateľ zvolený za hlavného kontrolóra obce a následne s ním bola uzatvorená pracovná zmluva. Uznesením obecného zastupiteľstva č. 16/2014 z 15. decembra 2014 bol sťažovateľ odvolaný z funkcie hlavného kontrolóra obce. Oznámenie o odvolaní z funkcie bolo sťažovateľovi doručené 7. januára 2015 listom z toho istého dňa. Sťažovateľ podaním zo 14. januára 2015 žalovanému [REDACTED] oznámil, že trvá na ďalšom zamestnaní. Obecné zastupiteľstvo uznesením z 12. februára 2015 zrušilo uznesenie č. 16/2014 z 15. decembra 2014 a ponechalo sťažovateľa vo funkcii hlavného kontrolóra. Následne obecné zastupiteľstvo uznesením z 27. februára 2015 sťažovateľa opätovne odvolalo z funkcie kontrolóra. Sťažovateľ sa v konaní na okresnom súde preto domáhal náhrady mzdy za obdobie od 15. januára 2015 do 27. februára 2015, t. j. odo dňa, keď oznámil, že trvá na ďalšom zamestnaní, až do dňa, keď bol opätovne odvolaný z funkcie kontrolóra. Sťažovateľ zbral deň pred konaním pojednávania žalobu v časti určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru späť a zároveň upravil petit žaloby a vymedzil obdobie, za ktoré požaduje náhradu mzdy.

3. Vzhľadom na späťvzatie návrhu v časti určenia, že skončenie pracovného pomeru k 16. decembru 2014 je neplatné, okresný súd konanie zastavil rozsudkom sp. zn. 1 CPr 1/2015 z 20. januára 2016, v prevyšujúcej časti súd návrh zamietol a sťažovateľovi uložil zaplatiť žalovanému trovy konania. Pokiaľ ide o nárok na náhradu mzdy, okresný súd poukázal na spojitosť s rozhodnutím o neplatnosti skončenia pracovného pomeru. Platí, že bez kladného rozhodnutia o neplatnosti skončenia pracovného pomeru sa nemožno s úspechom domáhať nároku na náhradu mzdy. Pre rozhodnutie o nároku sťažovateľa na náhradu mzdy tak absentoval základ, a to rozhodnutie súdu o neplatnosti

skončenia pracovného pomeru, preto okresný súd nároku sťažovateľa nevyhovel a jeho návrh v tejto časti zamietol.

4. Proti rozsudku okresného súdu z 20. januára 2016 sa sťažovateľ odvolal. O odvolaní rozhodol krajský súd rozsudkom z 24. mája 2016 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“), ktorým potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu a nepriznal účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania.

5. Podľa sťažovateľa dospel krajský súd v rozsudku k arbitrárnym a neodôvodneným záverom v podstatných otázkach sporu, čím vylúčil možnosť pre sťažovateľa domáhať sa súdnej ochrany svojich práv.

6. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu a aby zrušil napadnutý rozsudok, priznal sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie v sume 5 000 € a náhradu trov konania.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Sťažovateľ namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Posudzovaná sťažnosť je zjavne neopodstatneným návrhom.

11. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, III. ÚS 142/2011). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia.

Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený. Dôvodom odmietnutia návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím, konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej.

12. Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj tým, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou, prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy).

13. Ako z uvedeného vyplýva, ústavnému súdu v zásade neprislúcha hodnotiť správnosť právneho záveru všeobecného súdu v konkrétnej právnej veci ani výklad zákona, ktorý v konkrétnej veci aplikoval. Samotná vecná nesprávnosť rozhodnutia nie je totiž z pohľadu ústavného súdu významná, pretože ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov a nie je ani oprávnený na inštančný prieskum rozhodnutí uvedených súdov.

14. Ústavný súd dospel k záveru, že sťažnostná argumentácia sťažovateľa nie je spôsobilá spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Ústavný súd nezistil

v sťažnosťou napadnutom rozsudku krajského súdu nič, čo by ho robilo ústavne neutržateľným, a teda si vyžadovalo zásah zo strany ústavného súdu. Právne závery krajského súdu sú logické, majú racionálny základ a sú aj v rovine ústavného práva akceptovateľné. Krajský súd opakovane poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ si uplatnil mzdový nárok z neplatného skončenia pracovného pomeru, avšak súd nerozhodoval o neplatnosti skončenia pracovného pomeru. V takom špecifickom prípade chýbal pre rozhodovanie o osobitných mzdových nárokoch sťažovateľa základ, ktorým je rozhodnutie o neplatnosti skončenia pracovného pomeru. Krajský súd preto rozsudok okresného súdu v celom rozsahu potvrdil. Tento právny názor krajského súdu nemožno rozhodne hodnotiť ako svojvoľný či neodôvodnený. Na týchto záveroch neprislúcha ústavnému súdu pre nedostatok právomoci nič meniť, dopĺňať či inak rozvíjať (m. m. I. ÚS 429/2014).

15. Sťažovateľ sa v sťažnosti dovoľáva porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré zaručujú právo každého domáhať sa svojho práva stanoveným spôsobom na nezávislom a nestrannom súde. Tieto práva však napadnutým rozsudkom krajského súdu sťažovateľovi neboli upreté. Sťažovateľovi bolo riadne, bez obmedzení umožnené realizovať svoje práva vyplývajúce z postavenia účastníka konania a proti rozhodnutiu okresného súdu podal odvolanie ako riadny opravný prostriedok. Z uvedeného teda nijako nevyplýva, že by mu bola obmedzená či znemožnená možnosť realizovať svoje procesné práva.

16. Nad rámec uvedeného považuje ústavný súd za potrebné poukázať na skutočnosť, že v dôsledku nepresného ohraničenia doby, za ktorú sťažovateľ požaduje náhradu mzdy, došlo k značnému navýšeniu tarifnej hodnoty sporu. To zapríčinilo, že bol zviazaný zaplatiť v zmysle § 10 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia značne prevyšujúcich uplatnený nárok na náhradu mzdy. Sťažovateľ bol pritom od začiatku v konaní riadne zastúpený právnu zástupkyňu, čo nesvedčí o zodpovednej ochrane práv a záujmov sťažovateľa.

17. Ústavný súd preto sťažnosť v celom rozsahu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

18. Pretože sťažnosť bola v celom rozsahu odmietnutá, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. augusta 2017